

LIPERIN SEURAKUNTA
Kirkkovaltuusto

§

sivu

Pöytäkirja 28.5.2019, nro 2/2019

15	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	18
16	Pöytäkirjantarkastajat	18
17	Työjärjestyksen hyväksyminen	18
18	Tilinpäätös 2018	19
19	Tuloveroprosentti vuodelle 2020	20
20	Tilintarkastajan valinta	21
21	Liperin kirkon sakastin remontti sekä tukikaide urkuparvelle	23
22	Ilmoitusasiat ja muut asiat	25
23	Kokouksen päättäminen	26

PÖYTÄKIRJAN NRO 2/2019
AIKA 28.5.2019 klo 18.46–19.40
PAIKKA HerranKukkaro

LÄSNÄ OLLEET
JÄSENET

Kaskiniemi Mikko, puheenjohtaja
Albert Raija
Hatunen Raija
Hyttinen Jouni
Eronen Tapani, varajäsen (Pirkko Hyvärisen tilalla)
Hämäläinen Kyösti
Koppinen Katja
Koskenkorva Atte
Kosonen Juha
Kotivaara Mirja
Meronen Juha
Naumanen Sirpa
Pikkarainen Kati
Puhakka Hanna-Leena
Pusa Eeva
Ratilainen Lassi
Räsänen Orvokki
Saukkonen-Pietarinen Riikka
Vartiainen Varpu, varajäsen (Maija Silvennoisen tilalla)
Lahti Sirpa, varajäsen (Mauri Tolvasen tilalla)
Tuhkanen Kati
Volmanen Lauri

POISSA Hyvärinen Pirkko, Jokiniemi Anna-Marja, Silvennoinen Maija, Tolvanen Mauri

MUUT LÄSNÄ OLLEET Uimonen Jari, kirkkoherra
Nousiainen Harri, taluspäällikkö, pöytäkirjanpitäjä

ASIAT § 15–23

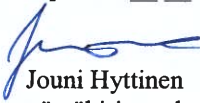
ALLEKIRJOITUKSET

Mikko Kaskiniemi
puheenjohtaja

Harri Nousiainen
pöytäkirjanpitäjä

PÖYTÄKIRJA ON
TARKASTETTU

Liperissä 29/5 2019

Jouni Hyttinen
pöytäkirjantarkastaja

Kyösti Hämäläinen
pöytäkirjantarkastaja

PÖYTÄKIRJA ON OLLUT
YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Liperin seurakunnan kirkkoherranvirastossa ajalla
3.6.–3.7.2019 viraston aukioloaikoina.

Harri Nousiainen
taluspäällikkö

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet

KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Kv 15 § KL 7 luku 4 § 1 mom.:

”Päätösvaltaisuus, äänestäminen ja vaalit. Seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla.”

KJ 8 luku 5 § 1–2 mom.:

”Kirkkovaltuuston kutsuu koolle puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Jos varapuheenjohtajallakin on este, kutsun antaa kirkkoneuvoston puheenjohtaja. Kutsun valtuuston ensimmäiseen kokoukseen antaa kirkkoneuvoston puheenjohtaja ja kokouksen avaa iältään vanhin valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja on valittu.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka ja siihen on liitettävä luettelo käsiteltävistä asioista. Kutsu asialuetteloiheen on lähetettävä kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille viimeistään viikkoa ennen kokousta sekä pidettävä seurakunnan ilmoitustaululla viikon ajan ennen kokousta.”

Todetaan, että kokouksen ajankohdasta ja paikasta sekä kokouksen asialuettelon ja tarkastetun pöytäkirjan nähtävillä olosta, on tiedotettu kirkkoherranviraston ilmoitustaululla 14.–28.5.2019. Kokouskutsu asialuetteloiheen ja esityslista on postitettu kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille 14.5.2019.

PÄÄTÖSEHDOTUS (pj.): Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

PÖYTÄKIRJANTARKASTAT

Kv 16 § **PÄÄTÖSEHDOTUS (pj.):** Valitaan kokoukselle kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Vuorossa ovat Jouni Hyttinen ja Pirkko Hyvärinen.

PÄÄTÖS: Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Jouni Hyttinen ja Kyösti Hämäläinen.

TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Kv 17 § **PÄÄTÖSEHDOTUS (pj.):** Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

TILINPÄÄTÖS 2018

Kirkkoneuvosto 26.3.2019:

Kn 19 § Liperin seurakunnan tilinpäätös vuodelta 2018 on valmistunut. Tasekirja 2018 on liitteenä 1.

Vuoden 2018 ulkoiset toimintatuotot olivat 128.786,86 € ja ulkoiset toimintakulut 1.897.912,35 €. Vuosikate oli 83.495,13 € eli 9,34 € / seurakunnan jäsen. Tilikauden alijäämä oli 29.391,08 €.

PÄÄTÖSEHDOTUS (tal.pääll.): Kirkkoneuvosto allekirjoittaa tilinpäätöksen ja jättää sen tilintarkastajan tarkastettavaksi. Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle

- 1) että kirkkovaltuusto päättää tilintarkastuskertomuksen perusteella tilikauden 1.1.–31.12.2018 tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille
- 2) että tilikauden alijäämä 29.391,08 € siirretään omaan pääomaan Tilikauden yli-/alijäämä -tilille.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kirkkovaltuusto 28.5.2019:

Kv 18 § Tasekirja 2018 on liitteenä 1. Tilintarkastuskertomus vuodelta 2018 on liitteenä 2.

PÄÄTÖS: Kirkkovaltuusto

- 1) päätti vahvistaa tilikauden 1.1.–31.12.2018 tilinpäätöksen ja myöntää vastuuvapauden tilivelvollisille
- 2) päätti, että tilikauden alijäämä 29.391,08 € siirretään omaan pääomaan Tilikauden yli-/alijäämä -tilille.

TULOVEROPROSENTTI VUODELLE 2020

Kirkkoneuvosto 23.4.2019:

Kn 28 § Kirkkolaki 15 luku 2 § 3 mom.:
”Kirkkovaltuusto tai yhteinen kirkkovaltuusto päättää tuloveroprosentista 0,05 prosenttiyksikön tarkkuudella.”

Liperin seurakunnan tuloveroprosentti on ollut vuodesta 2002 lähtien 1,6.

PÄÄTÖSEHDOTUS (tal.pääll.): Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että kirkkovaltuusto vahvistaa vuoden 2020 tuloveroprosentiksi 1,6.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kirkkovaltuusto 28.5.2019:

Kv 19 § **PÄÄTÖS:** Päätösehdotus hyväksyttiin.

TILINTARKASTAJAN VALINTA

Kirkkoneuvosto 23.4.2019:

Kn 31 § Kirkkojärjestys 15 luku 7 §:

”Kirkkovaltuusto tai yhteinen kirkkovaltuusto valitsee toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten joko vähintään yhden varsinaisen ja yhden varatilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön.

Tilintarkastajan ja varatilintarkastajan tulee olla JHT-tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastusyhteisön on määrättävä päävastuulliseksi tilintarkastajaksi JHT-tilintarkastaja.

Tilintarkastajalla on oltava edellytykset riippumattoman ja riittävän laajan tilintarkastuksen toimittamiseen. Jos edellytykset riippumattomaan tarkastukseen puuttuvat, tilintarkastajan on kieltäydyttävä vastaanottamasta tehtävää tai luovuttava siitä.

Kirkkovaltuusto tai yhteinen kirkkovaltuusto voi erottaa tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön tehtävästään kesken toimikauden. Tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö voi erota tehtävästään kesken toimikauden ilmoittamalla siitä kirkkovaltuustolle tai yhteiselle kirkkovaltuustolle.”

Liperin seurakunnan taloussääntö 27 § Hallinnon ja talouden tarkastus:

”Tilintarkastajan on tarkastettava toukokuun loppuun mennessä julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös.

Tilintarkastus järjestetään seurakunnan toimivasta johdosta ja muista tilivelvollisista riippumattomaksi. Tilintarkastajalta ei edellytetä seurakunnan jäsenyyttä.”

BDO Auditor Oy edeltäjineen on toiminut Liperin seurakunnan tilintarkastajana vuodesta 1987 lähtien. BDO-konserniin kuuluva BDO Auditor Oy on yksi Suomen johtavista seurakuntatalouksien tilintarkastajista. Kirkkovaltuuston toimikaudella 2015–2018 BDO Auditor Oy:n asiakkaina on ollut n. kolmasosa Suomen ev.lut. kirkon seurakunnista.

BDO Auditor Oy tarjoaa Liperin seurakunnalle vuosien 2019–2022 tilintarkastuspalveluja päättyneeseen tilintarkastussopimukseen perustuen siten, että vuoden 2019 osalta tarkastuspäivien ja -tuntien hinnat pysyvät samoina kuin vuoden 2018 tarkastuksen osalta.

Vuositasolla tilintarkastuksen kustannukset ovat n. 3 400 €.

PÄÄTÖSEHDOTUS (pj.): Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että kirkkovaltuusto valitsee toimikauden 2019–2022 hallinnon ja talouden tarkastamista varten JHT-tilintarkastusyhteisöksi BDO Auditor Oy:n.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kirkkovaltuusto 28.5.2019:

Kv 20 § PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

LIPERIN KIRKON SAKASTIN REMONTTI SEKÄ TUKIKAIDE URKUPARVELLE

Kirkkoneuvosto 26.3.2019:

Kn 20 § Vuoden 2019 talousarvion investointiosassa on 50 000 €:n määräraha Liperin kirkon sakastin remonttiin ja kaapistojen uusimiseen.

Rakennusarkkitehti Jouni Töyrylä on laatinut suunnitelman Liperin kirkon sakastin korjauksista/muutoksista. Remontti käsittää sakastin nykyisten lastulevykaappien purkamisen ja kokolattiamaton poistamisen, lattia-, katto- ja seinäpintojen maalaamisen sekä uusien kaapistojen rakentamisen.

Sakastin korjaussuunnitelma on liitteenä 2.

Rakennusarkkitehti Jouni Töyrylä on laatinut myös suunnitelman Liperin kirkon urkuparvelle asennettavasta tukikaiteesta. Kiinteistökatselemuksen yhteydessä on kiinnitetty huomiota puukaiteen mataluuteen urkuparven kohdalla. Sivulehtereillä kaide on korkeammalla, koska lattiataso on matalammalla kuin urkuparvella. Liian matala kaide urkuparvella voi aiheuttaa vaaratilanteen varsinkin, jos parvella liikkuu yhtä aikaa suurempi määrä ihmisiä.

Suunnitelma kaiteesta on liitteenä 3.

Kirkkolaki 14 luku 5 a § 1 mom.:

”Lausunnot

Seurakunnan tai seurakuntayhtymän on ennen päätöksen tekemistä varattava Museovirastolle tilaisuus antaa asiasta lausunto, jos päätös koskee suojellun tai sellaisen kirkollisen rakennuksen, jonka käyttöön ottamisesta on kulunut 50 vuotta, olennaista muuttamista tai purkamista taikka käyttötarkoituksen muuttamista. Lausunto on pyydettävä jo asiaa koskevasta suunnitelmasta.”

PÄÄTÖSEHDOTUS (tal.pääll.): Kirkkoneuvosto pyytää Museovirastolta lausuntoa liitteenä 2 olevasta sakastin korjaussuunnitelmasta ja liitteenä 3 olevasta urkuparven kaidesuunnitelmasta.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kirkkoneuvosto 23.4.2019:

Kn 33 § Museovirasto on 16.4.2019 antanut lausuntonsa sakastin korjauksista ja urkuparven tukikaiteen rakentamisesta, liite 3.

Museoviraston mukaan sakastin sisätilojen kunnostus on ajankohtaista. Kaappien syventäminen parantaa niiden käytettävyyttä ja mahdollistaa myös kassa-kaapin sijoittamisen niiden sisään. Tulee kuitenkin varmistaa, ettei kaappien syvyysmitoitusta ylimitoiteta tarpeettomasti. Nyt tehtävän kunnostuksen yhteydessä Museovirasto kehottaa harkitsemaan myös sakastia kiertävän, kaappien päällä olevan kotelon poistamista ja sen takana olevien asennusten uudelleen reititystä huomaamattomampiin paikkoihin tilan arvokkuuden ja eheyden lisäämiseksi. Museovirasto myös muistuttaa, että kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa kohteessa tulisi ensisijaisesti käyttää perinnemaaleja huomioon ottaen kuitenkin aiemmin käsitellyt pinnat sekä niiden asettamat vaatimukset.

Urkuparven kaiteen korotus vastaamaan tämän päivän kaidemitoitusohjeita on Museoviraston näkemyksen mukaan aiheellista yleisen turvallisuuden kannalta.

Museoviraston näkemyksen mukaan esitetyt korjaukset ja muutokset eivät ole kirkkolain tarkoittamia oleellisia muutoksia.

Museovirasto puoltaa niiden eteenpäinviemistä edellä mainitut kommentit huomioiden.

PÄÄTÖSEHDOTUS (tal.pääll.): Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että kirkkovaltuusto hyväksyy Liperin kirkon sakastin korjaussuunnitelman ja urkuparven kaidesuunnitelman kirkkoneuvoston 26.3.2019 kokouksen pykälän 20 liitteiden 2–3 mukaisesti.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kirkkovaltuusto 28.5.2019:

Kv 21 § Sakastin korjaussuunnitelma on liitteenä 3. Suunnitelma kaiteesta on liitteenä 4. Museoviraston lausunto on liitteenä 5.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

ILMOITUSASIAT JA MUUT ASIAT

- Kv 22 §
- Kirkkoneuvoston päätöksiä tiedoksi kirkkovaltuustolle.
  - Piispantarkastus Liperin seurakunnassa 18.–20.9.2020.
  - Yhdenvertaisuuden puolesta -ryhmän esitykset vuoden 2020 talousarvion valmisteluun, liite 6.

KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Kv 23 § Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.40. Valitusosoitus liitettiin pöytäkirjaan.

VALITUSOSOITUS

Kirkkovaltuusto

Kokouspäivämäärä
28.5.2019

Pöytäkirjan pykälä
15–23

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	<p><u>Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot</u></p> <p>Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista annetun lain mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 15–17, 22–23</p>
	<p><u>Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot</u></p> <p>1. Hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom :n mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>2. Muun lainsäädännön mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>3. Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8 a § 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnyсарvon¹.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:</p>

HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisun tekeminen	<p>Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymättömän asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (Hankintalaki 80–83 §).</p> <p>Toimitusosoite Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle. Hankintayksikön yhteystiedot: Liperin seurakunta Käyntiosoite: Pappilantie 1, Liperi Postiosoite: Pappilantie 1, 83100 Liperi Sähköposti: liperi.kirkkoherranvirasto@evl.fi</p> <p>Hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Hankintaoikaisun sisältö	<p>Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi – tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä – millaista oikaisua päätökseen vaaditaan – millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan

¹ Kansallisen kynnyсарvon suuruus on 30.000 € (tavarat ja palvelut), 100.000 € (terveydenhoito- ja sosiaalipalvelut) ja 150.000 € (rakennus- ja käyttöoikeusurakat)

	Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.
--	---

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika	Kirkollis- ja hallintovalitukset Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomainen ja yhteystiedot: • Itä-Suomen hallinto-oikeus Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, Kuopio Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio Telekopio: 029 564 2501 Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet . Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 18–21 Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät: Kirkollisvalitus alustusasiassa Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomainen ja yhteystiedot: • Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli , pöytäkirjan pykälät: Käyntiosoite: Kuninkaankatu 22 A, Kuopio Postiosoite: PL 42, 70101 Kuopio Sähköposti: kuopio.tuomiokapituli@evl.fi • Kirkkohallitus , pöytäkirjan pykälät: PL 210 (Eteläranta 8), 00131 Helsinki Telekopio: (09) 1802 350 Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi	Valitusaika 30 päivää 30 päivää Valitusaika 30 päivää 30 päivää
	Valitus markkinaoikeuteen Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut kirjallisesti tiedon asemaansa vaikuttavasta ratkaisusta tai tarjousmenettelyn ratkaisusta ja sen perusteista sekä kirjallisen ohjeen asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi (valitusosoitus). Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikaisua koskevassa kohdassa. Markkinaoikeuden yhteystiedot Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen: Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, Helsinki	Valitusaika 14 päivää

	<p>Telekopio: 010 364 3314 Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet.</p>
Muutoksenhaku-ajan laskeminen	<p>Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaanti-päivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.</p>
Valituskirjelmä	<p>Valituskirjelmässä <u>on ilmoitettava</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – valittajan nimi ja kotikunta – postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa – päätös, johon haetaan muutosta – miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi – perusteet, joilla muutosta vaaditaan <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.</p> <p>Valituskirjelmään <u>on liitettävä</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä – todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta – asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.</p> <p>Päätöksen voi saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi sillä perusteella, että hankinnassa on menetelty julkisista hankinnoista annetun lain (1505/1992) tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten tai Euroopan yhteisön lainsäädännön tai maailman kauppajärjestön julkisia hankintoja koskevan sopimuksen vastaisesti. Asia voidaan saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnyksen.</p>
Valitusasiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Oikeudenkäyntimaksu	<p>Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 250 euroa ja markkinaoikeudessa 2 000 euroa, jollei lain 5, 7 tai 8 §:stä muuta johdu.</p>

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.